

Grammy-díjas lemezek

Mitől lesz valami Grammy-díjas?

A legjobb operafelvétel:

Igor Sztravinszkij (Stravinsky): The Rake's Progress (A kéjenc útja) - DDD, 459 648-2, Deutsche Grammophon

(Deborah York – szoprán, Anne Sofie von Otter – mezzoszoprán, Anne Howells – mezzoszoprán, Ian Bostridge – tenor, Peter Bronder – tenor, Bryn Terfel – bariton, Martin Robson – basszus, Monteverdi Kórus, Londoni Szimfonikus Zenekar, vezényel: John Eliot Gardiner)

Sztravinszkijt a XX. század egyik legmeghatározóbb zeneszerzőjeként szokás emlegetni. A "zenei köznyelvben" általában csak Rake's-ként emlegetett operában én bizony nem sok olyat találtam, ami miatt a fenti megállapítás valamelyest is igaz lehetne. Sztravinszkij jó zeneszerző, legalábbis a mesterembség tekintetében, de ha nem lenne mondjuk "Tavaszi áldozat", működését hajlamos lennék felejthetőnek bélyegezni. Operája neo-zene. Leginkább neo-minden: neo-reneszánsz, neo-barokk, neo-klasszikus és neo-romantikus egyben. Attól viszont, hogy nem mond zeneileg újat, legfeljebb disszonánsabbá teszi a régi korokból jól ismert hangzásokat, sokkal könnyebben emészthető a darab, mint sok kortársának művészete. Kellemes zene, ahol a majdnem sztereotíp, XX. századivá facsart tragikus szerelmi történet talán csak ürügy volt a komponálásra.

Ami a hallgatható, emészthető, kellemes zenék közül mégis kiemeli a művet, az az előadás, s ezért a Grammy-díj abszolút jogosnak mondható. A barokk legnagyobb alkotásait már egytől egyik slágerszámba menő felvételekkel jegyző Gardiner a XX. századi zene dirigálásakor is önmagát adja: az előadás a darab elejétől a végéig a historikus barokk előadásokra emlékeztetően áttetsző. A Gardiner-féle barokk felvételeken már megszokott Monteverdi-kórus, a szólisták és a zenekar ugyanazt a természetes, könnyed, világos és mégis kifejező hangzást produkálják, amit a dirigens korábbi felvételein megszokhattunk. Külön érdem, hogy a szólisták és a "modern" zenekar is mennyire azonosulni tudtak Gardiner felfogásával. Jó ilyen letisztult zenélést, ilyen minden szempontból kristálytisza, gyönyörű énekesi teljesítményeket hallani. A felvétel ékes bizonyítéka annak, hogy XX. századi zenét is elő lehet adni szépen.

Ittész Tamás

(megjelent a ZPONT c. internetes lapban, 2000-ben)